

UZASADNIENIE do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 12 stycznia 2015 r.
w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000
Uroczyska Lasów Strzeleckich PLH060099

Zgodnie z art. 28 ust.1 *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 z późn. zm.) sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 sporządza plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Plan zadań ochronnych sporządzany jest na 10 lat; pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty.

Zgodnie z art. 27a *ustawy o ochronie przyrody* sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 jest właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska. Zgodnie z art. 28 ust. 5 *ustawy regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.*

Zgodnie z art. 28 ust. 10 *ustawy o ochronie przyrody* plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
  - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
  - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
  - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych i zakres prac na potrzeby sporządzenia projektu planu zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska

z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.).

Stosownie do art. 28 ust. 4 *ustawy o ochronie przyrody* sporządzający projekt planu zadań ochronnych umożliwia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu (art. 28 ust. 3 *ustawy o ochronie przyrody*) oraz zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu którego przedmiotem jest sporządzenie projektu (art. 28 ust. 3 i ust. 4 *ustawy o ochronie przyrody*).

Obszar Natura 2000 Uroczyska Lasów Strzeleckich PLH060099 został wyznaczony w związku z wypełnieniem zobowiązań Polski wynikających z Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. UE L 206/7 z dnia 22.07.1992) i uznany za obszar o znaczeniu dla Wspólnoty (OZW). Został zatwierdzony decyzją Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE) Dz.Urz.U.E.L.2011.33.146. Obecnie, status prawny obszaru określa (Decyzja Komisji Europejskiej z dnia decyzja Komisji z dnia 7 listopada 2013 r. w sprawie przyjęcia siódmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. U. UE. L. z 2013 r., Nr 350, poz. 287).

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych (dokumentacja sieci Natura 2000, zawierającym zakres zgodny ze stosownymi decyzjami wykonawczymi Komisji Europejskiej) obszar Natura 2000 Uroczyska Lasów Strzeleckich PLH060099 został wyznaczony w celu ochrony bardzo licznych populacji przeplatki maturalnej i czerwoczyka fioletka oraz typowo wykształconych grądów subkontynentalnych w odmianie wołyńskiej. Stwierdzono tu jedno z nielicznych stanowisk zagłębka bruzdkowanego w województwie lubelskim oraz dość liczne populacje rozrodcze mopka i nocka Bechsteina. W płatach ciepłolubnych dąbrów występują populacje obuwika pospolitego i dzwonecznika wonnego.

Wykaz przedmiotów ochrony przedstawia poniższe zestawienie:

Gatunki:

1308 mopek *Barbastella barbastellus*

1323 nocek Bechsteina *Myotis bechsteinii*

1337 bóbr europejski *Castor fiber*

1166 traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*

1188 kumak nizinny *Bombina bombina*

1052 przeplatka maturalna *Hypodryas maturalna*

1059 modraszek telejus *Maculinea Teleius*

1060 czerwoczyk nieparek *Lycaena dispar*

- 1061 modraszek nausitous *Maculinea nausithous*
1065 przepłatka aurinia *Euphydryas aurinia*
4026 zagłębek bruzdkowany *Rhysodes sulcatus*
4038 czerwony fioletek *Lycaena Helle*
1617 starodub łąkowy *Angelica palustris*
1902 obuwik pospolity *Cypripedium calceolus*
4068 dzwonecznik wonny *Adenophora lilifolia*

Siedliska:

- 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)
9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny
91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion*)

Kody zaczerpnięto z portalu Eionet

http://bd.eionet.europa.eu/activities/Natura_2000/reference_portal, będącego oficjalnym partnerem Europejskiej Agencji Środowiska (EEA).

Projekt planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty - Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 Uroczyska Lasów Strzeleckich PLH060099 (zwanego dalej Obszarem) został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 roku w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 .

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych dla Obszaru jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Siedliskowej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory - Dz.U.U.E.L92.206.7, Dz.U.U.E-sp.15-2-102 z późn. zm.).

Plan zadań ochronnych został opracowany w ramach projektu POIS.05.03.00-00-186/09 pn. "Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski", dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. W ramach prac nad projektem planu została sporządzona dokumentacja planu zadań ochronnych, której wykonawcą była firma EKKOM Sp. z o.o. Wyniki prac eksperckich posłużyły do przygotowania niniejszego projektu zarządzenia.

Przedmiotowy projekt planu zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów cyt. wcześniej ustawy o ochronie przyrody i cyt. wcześniej rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Plan zadań ochronnych został sporządzony dla całego obszaru Natura 2000 Uroczyska Lasów Strzeleckich PLH060099, gdyż nie stwierdzono okoliczności, o których mowa w art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody:

- 1) dla obszaru, ani jego części nie ustanowiono planu ochrony,
- 2) na terenie obszaru znajdują się dwa rezerваты przyrody: „Siedliszcze” i „Liski” oraz park krajobrazowy „Strzelecki Park Krajobrazowy”, dla których nie

ustanowiono planu ochrony uwzględniającego zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody,

- 3) obszar pokrywa się w części ok. (85%) z obszarem Nadleśnictwa Strzelce, dla którego ustanowiony plan urządzenia lasu nie uwzględnia zakresu, o którym mowa w ust. 10,
- 4) obszar nie znajduje się na obszarach morskich.

Przebieg granic obszaru w postaci mapy przedstawiono w załączniku nr 2 oraz opisano w załączniku nr 1 w oparciu o punkty węzłowe, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, tj. w układzie współrzędnych, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. 2012, poz. 1247).

Ze zidentyfikowanych zagrożeń najważniejsze wynikają z rolnictwa, leśnictwa, transport i komunikacji, urbanizacji, oraz działalności człowieka. I są to:

- zagrożenia istniejące: zmiana składu gatunkowego (sukcesja), zaniechanie koszenia lub wypasu łąk, szkody wyrządzane przez roślinożerców, zmiana stosunków wodnych, usuwanie martwych i umierających drzew z miejsc dostępnych z grądów i łęgów, zmiana czynników biotycznych, drapieźnictwo, użytkowanie lasów i plantacji
- zagrożenia potencjalne: intensywne koszenie lub intensyfikacja, stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych, zalesianie terenów otwartych, melioracje i osuszenie.

Ww. zagrożenia zarówno istniejące jak i potencjalne powodują lub mogą powodować zmiany w środowisku, które mogą skutkować m.in.

- sukcesją roślinności zielnej, krzewiastej i drzewiastej, co prowadzi do powstawania nowych zbiorowisk, a w konsekwencji do zaniku roślin żywicielskich motyli,
- zanikaniem drobnych zbiorników wodnych, co ma negatywny wpływ na łągi oraz warunki bytowania kumaka,
- limitowaniem populacji traszki wskutek drapieźnictwa,
- niszczeniem nisz ekologicznych owadów próchnojadów oraz nietoperzy wskutek usuwania drzew martwych i umierających,
- zmniejszenia liczebności i miejsc występowania obuwika i dzwonecznika wskutek niewłaściwego użytkowania lasów i plantacji, polegającego na ocienieniu dna lasu.

Zagrożeniom przyporządkowano kody i opisy z Listy referencyjnej zagrożeń, presji i działań stanowiącej załącznik nr 5 obowiązującej Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000.

Wskazane działania ochronne mają na celu utrzymanie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony, tj. utrzymanie aktualnego właściwego stanu ochrony gatunków roślin i zwierząt oraz właściwego stanu siedlisk przyrodniczych, a także wyeliminowanie zagrożeń potencjalnych.

Działania, które pozwolą osiągnąć ww. cele związane będą przede wszystkim z utrzymaniem dotychczasowego sposobu wykorzystania i zagospodarowania terenu, polegającego na utrzymanie otwartego charakteru łąk oraz ograniczeniu do niezbędnego minimum usuwania martwych i umierających drzew.

Zaplanowano również działania mające na celu wzrost świadomości ekologicznej lokalnych społeczności, które zostaną osiągnięte poprzez ustawienie 15 szt. tablic informujących o obiekcie, zagrożeniach i wskazaniach oraz zorganizowanie spotkań z mieszkańcami w sprawie obszaru Natura 2000 oraz dopłat rolnośrodowiskowych, a także spotkań z przedsiębiorcami i instytucjami wspierającymi przedsiębiorczość, pod kątem ewentualnych rekompensat z racji ograniczeń gospodarczych z tytułu realizacji zadań ochronnych w obszarze Natura 2000.

Wyznaczony monitoring dotyczy stanu zachowania populacji gatunków roślin i zwierząt (przedmiotów ochrony) oraz oceny skuteczności zaplanowanych zabiegów w siedliskach. Zostanie on przeprowadzony według parametrów i wskaźników Państwowego Monitoringu Środowiska, opracowywanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Wykaz dokumentów, które zostały poddane analizie podczas sporządzania PZO zawiera poniższe zestawienie:

- Uchwała Nr XVI/76/04 Rady Gminy Białopole z dnia 9 Listopada 2004 r., w sprawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Białopole;
- Uchwała Nr XIII/49/2007 Rady Gminy Dubienka z dnia 27.09.2007r., w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gmin Dubienka;
- Uchwała Nr XXIII/122/12 Rady Gminy Dubienka z dnia 28.grudnia 2012 r., w sprawie zmiany studium zagospodarowania przestrzennego gminy Dubienka;
- Uchwała Nr XXII/164/12 Rady Gminy Horodło z dnia 30 listopada.2012 r., w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego;
- Uchwała Nr XIII/84/08 Rady Gminy Horodło z dnia 25 lutego 2008 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Horodło;
- Uchwały Nr XII/84/2004; XIII/74/2007; XXI/124/2008; XXIII/137/2009; XXIII/138/2009; XXIV/146/2009; XXXIII/193/2010; IV/15/2011 Rady Gminy Hrubieszów z roku 2004, 2008, 2009, 2010, 2011 w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Hrubieszów;
- Uproszczony Plan Urządzania Lasu dla wybranych obrębów gmin Białopole (2010-2019), i Dubienka (2009-2018 r.);
- Uproszczony Plan Urządzania Lasu dla wybranych obrębów gmin: Horodło, Hrubieszów.

Podczas prac nad projektem planu zadań ochronnych uznano za zasadne wprowadzanie zmian w istniejących dokumentach planistycznych:

- Uchwała numer XIII/49/2007 Rady Gminy Dubienka z dnia 27.09.2007r. w sprawie uchwalenia zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dubienka
- Uchwała Nr XIII/84/08 Rady Gminy Horodło z dnia 25 lutego 2008 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Horodło. - Uchwały Nr XII/84/2004; XIII/74/2007; XXI/124/2008; XXIII/137/2009; XXIII/138/2009 ; XXIV/146/2009; XXXIII/193/2010; IV/15/2011 Rady Gminy Hrubieszów z roku 2004, 2008, 2009, 2010, 2011 w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Hrubieszów.

Sporządzenie planu ochrony dla Obszaru nie jest konieczne. Plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w obszarze. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie obwieszczeniem znak: WSTII.6320.1.1.2012.MS, z dnia 19 lipca 2012 r., zawiadomił o przystąpieniu

do opracowywania projektu planu zadań ochronnych dla ww. obszaru Natura 2000 oraz możliwości złożenia uwag i wniosków do założeń przedmiotowego dokumentu. Tekst obwieszczenia został przesłany do urzędów gmin: Białopole, Dubienka, Horodło oraz Hrubieszów i był wywieszony przez okres 21 dni w siedzibach tych urzędów.

W trakcie procesu planistycznego, przeprowadzono cztery spotkania dyskusyjne, które odbyły się z udziałem Zespołu Lokalnej Współpracy, biorącego udział w tworzeniu dokumentacji do planu zadań ochronnych. Spotkania te przeprowadzono w siedzibie Nadleśnictwa Strzelce w Maziarni Strzeleckiej, w następujących terminach: 13 grudnia 2012 r., 16 maja 2013 r. (spotkanie o charakterze sesji wyjazdowej), 7 czerwca 2013 r. i 5 lipca 2013 r.

Do prac nad określeniem działań ochronnych (w zespole roboczym, zwanym Zespołem Lokalnej Współpracy) zostali zaproszeni przedstawiciele: Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie, Starostwa Powiatowego w Chełmie i Hrubieszowie, Urzędów Gmin: Białopole, Dubienka, Horodło i Hrubieszów, RDLP w Lublinie, Nadleśnictwa Strzelce, WZMiUW w Lublinie, ARIMR w Lublinie, LODR w Końskowoli, LIR w Lublinie, GDDKiA, NOSG w Chełmie, LZOPG w Chełmie, WUOZ w Lublinie, pracowników naukowych Zakładu Ochrony Środowiska UMCS w Lublinie, eksperta krajowego monitoringu zgniotka cynobrowego, rolników i przedsiębiorców, przedstawicielei proekologicznych organizacji pozarządowych oraz lokalnych mediów.

Obwieszczeniem z dnia 20 lutego 2014 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu, poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1,2,3,4 i 5 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.) i w związku z art. 28 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013, poz. 627, z późn. zm.). Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie, a także ukazało się drukiem w prasie lokalnej ("Dziennik Wschodni") w dniu 24 lutego 2014 r. Obwieszczenie było również wywieszane na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie, w dniach: 20.02 – 17.03 2014 r. oraz Urzędów Gmin: Białopole w dniach 24.02- 18.03 2014 r., Dubienka – w dniach 27.02- 20.03 2014 r., Horodło w dniach 27.02 - 21.03 2014 r. oraz Hrubieszów w dniach w dniach 24.02- 18.03 2014 r. Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków.

Wpłynęły następujące wnioski:

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagi i wnioski	Treść zgłoszonych uwag	Informacja o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski.
1.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	1. Uwaga dotycząca braku załącznika nr 3 do zarządzenia.	Uwaga została uwzględniona. Uzupelniono załącznik nr 3.

		2. Uwaga dotycząca złych współrzędnych w zał. Nr 2.	Uwaga została uwzględniona dokonano korekty w zał. Nr 2.
		3. Uwaga dotycząca pominięcia bobra w celach i działaniach ochronnych.	Uwagę uwzględniono. Uzupełniono cel działań dla przedmiotowego gatunku. Ze względu na właściwy stan ochrony nie przewiduje się realizacji działań ochronnych.
		4. Uwaga dotycząca niemierzalności celu działań ochronnych dla przedmiotu 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>).	Uwaga została uwzględniona. Dodano zapisy dotyczące mierzalności celu.
		5. Uwaga dotycząca niemierzalności celów działań ochronnych dla przedmiotów: 9170 grądu środkowoeuropejskiego i subkontynentalnego, 91E0 łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych, 1308 mopka, 1323 nocka Bechsteina, 4026 zagłębka bruzdkowanego, 1086 zgniotka cynobrowego i 1920 ponurek Schneidera.	Uwaga została uwzględniona. Dodano zapisy dotyczące mierzalności celów ochrony dla wymienionych przedmiotów ochrony. Przedmioty ochrony 1086 zgniotek cynobrowego i 1920 ponurek Schneidera zostały usunięte zgodnie z uwagą nr 15 GDOŚ.
		6. Uwaga dotycząca niemierzalności celu działań ochronnych dla przedmiotu 1166 traszki grzebieniastej.	Uwaga została uwzględniona. Dodano zapisy dotyczące mierzalności celu.
		7. Uwaga dotycząca niemierzalności celu działań ochronnych dla przedmiotu 1188 kumaka nizinnego.	Uwaga została uwzględniona. Dodano zapisy dotyczące mierzalności celu.
		8. Uwaga dotycząca niemierzalności celu działań ochronnych dla przedmiotu 1052 przeplatki matorny.	Uwaga została uwzględniona. Dodano zapisy dotyczące mierzalności celu.
		9. Uwaga dotycząca niemierzalności celów działań ochronnych dla przedmiotów 1059 modraszka telejusa i 1061 modraszka nausitousa.	Uwaga została uwzględniona. Dodano zapisy dotyczące mierzalności celu.
		10. Uwaga dotycząca niemierzalności celu działań ochronnych dla przedmiotu 1060 czerwńczyka nieparka.	Uwaga została uwzględniona. Dodano zapisy dotyczące mierzalności celu.
		11. Uwaga dotycząca niemierzalności celu działań ochronnych dla przedmiotu 1065 przeplatki aurinii.	Uwaga została uwzględniona. Dodano zapisy dotyczące mierzalności celu.
		12. Uwaga dotycząca niemierzalności celu działań ochronnych dla przedmiotu 4038 czerwńczyka fioletka.	Uwaga została uwzględniona. Dodano zapisy dotyczące mierzalności celu.
		13. Uwaga dotycząca niemierzalności celu działań ochronnych dla przedmiotu 1617	Uwaga została uwzględniona. Dodano zapisy dotyczące mierzalności celu.

		staroduba łąkowego.	
		14. Uwaga dotycząca niemierzalności celów działań ochronnych dla przedmiotów: 1902 obuwika pospolitego i 4068 dzwonecznika wonnego.	Uwaga została uwzględniona. Dodano zapisy dotyczące mierzalności celu.
		15. Uwaga dotycząca ujęcia w celach i działaniach ochronnych dwóch nowych przedmiotów ochrony: 1086 zgniotka cynobrowego <i>Cucujus cinnaberinus</i> i 1920 ponurka Schneidera <i>Boros schneideri</i> .	Uwaga została uwzględniona. Zgniotek cynobrody i ponurka Schneidera zostały wykreślone z listy przedmiotów ochrony.
		16. Uwaga dotycząca złej oceny w odniesieniu do przedmiotu ochrony 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>).	Uwaga została uwzględniona. Tekst został poprawiony tak by odpowiadał zawartości tabeli modułu B. Ocena ogólna w obszarze jest oceną ekspercką i wynika z uwzględnienia wszystkich uwarunkowań siedliska przyrodniczego w obszarze.
		17. Uwaga dotycząca złej oceny w odniesieniu do przedmiotu ochrony 1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i> .	Uwaga została uwzględniona. Tekst został poprawiony tak by odpowiadał zawartości tabeli modułu B Metodyka GIOŚ nie uwzględnia występowania tego gatunku w zbiornikach efemerycznych stąd ocena U2 części stanowisk. Nie oznacza to jednak, że warunki bytowania metapopulacji są złe czy niezadowolające.
		18. Uwaga dotycząca złej oceny w odniesieniu do przedmiotu ochrony 1052 przeplatka maturna <i>Hypodryas maturna</i> .	Uwaga została uwzględniona. tekst został poprawiony tak by odpowiadał zawartości tabeli modułu B, ocena ogólna w obszarze jest oceną ekspercką i wynika z uwzględnienia wszystkich uwarunkowań gatunku w obszarze.
		19. Uwaga dotycząca wątpliwości co do osiągnięcia w ciągu 10 lat w odniesieniu do przedmiotu ochrony 1065 przeplatka aurinia <i>Euphydryas aurinia</i> "Utrzymanie otwartego charakteru łąk, zachowanie bazy pokarmowej" w stanie FV w kontekście zapisu, z którego wynika, że perspektywy ochrony zostały ocenione na U2.	Wg autorów planu działania mają na celu zapobieganie pogorszeniu stanu siedliska lub jego poprawę. Tabela modułu B określa obecny stan, tzn. obecnie perspektywy są złe, działanie ma tę perspektywę poprawić. Brak merytorycznego uzasadnienia by w tabeli modułu B uwzględniać przyszłe działania ponieważ nie ma pewności czy działania zostaną wdrożone.

		<p>20. Uwaga dotycząca podania minimalnych kłód drewna w odniesieniu do przedmiotów 4026 zagłębek bruzdkowany, <i>Rhysodes sulcatus</i> 1086 zgniotek cynobrowy <i>Cucujus cinnaberinus</i>, 1920 ponurek Schneidera <i>Boros Schneideri</i>, 1308 mopek <i>Barbastella barbastellus</i>, 1323 nocek Bechsteina <i>Myotis Bechsteini</i>, 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny 91E0 łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion</i>).</p>	<p>Uwaga została uwzględniona częściowo na wniosek Lasów Państwowych dokonano zapisu. Pozostawienie 10% zwalonych, drzew pozostawienie obumierających drzew stojących do 20 m³/ha. - nie dotyczy sytuacji klęskowych.</p>
		<p>21. Uwaga kwestionująca zaklasyfikowania jako „uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie” działań związanych ze wzrostem świadomości ekologicznej lokalnych społeczności (ustawienie tablic informacyjnych, spotkania z mieszkańcami, wytyczenie i oznakowanie ścieżek przyrodniczych itp.).</p>	<p>Uwaga została uwzględniona. Zadanie przeniesiono do działań ochronnych.</p>
		<p>22. Uwaga dotycząca braku działań ochronnych dla przedmiotów ochrony: 1337 bóbr europejski <i>Castor fiber</i>; 1166 traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i> 1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i> 1052 przeplatka matura <i>Hypodryas matura</i> 1060 czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>.</p>	<p>Uwaga nie została uwzględniona, gdyż w chwili obecnej nie ma konieczności ustalania działań ochronnych dla tych gatunków. Stan ochrony tych gatunków będzie monitorowany i w razie konieczności podjęte będą odpowiednie działania.</p>
		<p>23. Uwaga dotycząca błędnego zapisu przy działaniach ochronnych, gdzie zamiast “dzwonecznika” wpisano “obuwika”.</p>	<p>Uwaga została uwzględniona. Dokonano sprostowania w załączniku nr 5.</p>
		<p>24. Uwaga dotycząca podania pełnej nazwy podmiotu odpowiedzialnego za realizację działań ochronnych.</p>	<p>Uwaga została uwzględniona. Dokonano korekty w załączniku nr 5 poprzez wpis: “Zarządca lub posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków</p>

			z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000”.
		25. Uwaga dotycząca prowadzenia gospodarki leśnej w rezerwacie “Liski” i “Siedliszcze”.	W rezerwach nie prowadzi się normalnej gospodarki leśnej.
		26. Uwaga dotycząca zapisu działań obligatoryjnych w przypadku niżowych i górskich świeżych łąk użytkowanych ekstensywnie oraz staroduba łąkowego.	Uwaga została uwzględniona. Dokonano korekty w załączniku nr 5 poprzez wpis: “użytkowanie zgodnie z wymogami odpowiedniego pakietu rolnośrodowiskowego w ramach obowiązującego PROW, ukierunkowanego na ochronę siedliska przyrodniczego”
		27. Uwaga dotycząca braku działań obligatoryjnych w odniesieniu do modraszki: telejusa i nausitousa oraz przeplatki aurinii i czerwończyka nieparka oraz złego zapisu co do działań fakultatywnych.	Uwaga została uwzględniona. Dokonano korekty w załączniku nr 5 poprzez wpis: Zachowanie siedliska gatunków stanowiących przedmioty ochrony, położonych na trwałych użytkach zielonych. Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe trwałych użytków zielonych. jako działanie obligatoryjne oraz „Użytkowanie zgodnie z wymogami odpowiedniego pakietu rolnośrodowiskowego w ramach obowiązującego PROW, ukierunkowanego na ochronę gatunków 1059, 1061,1065 i 4038 jako działania fakultatywne.
		28. Uwaga dotycząca zmiany zapisu przy modyfikacji terminów prac leśnych w odniesieniu do obuwika.	Uwaga została uwzględniona.
		29. Uwaga dotycząca kontroli wykonania zabiegów ochronnych w odniesieniu do przedmiotów ochrony: łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny, zagłębek bruzdkowany, mopek i nocek Bechsteina.	Uwaga nie została uwzględniona. Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych: obejmują jedynie działania ochronne, a nie mają zastępować monitoringu siedlisk czy gatunków.

		30. Uwaga dotycząca kontroli wybranych parametrów w odniesieniu do: niżowych i górskich świeżych łąk użytkowanych ekstensywnie, staroduba łąkowego, modraszka telejusa, modraszek nausitousa przeplatki aurinii i czerwńczyka fioletka.	Uwaga została uwzględniona. Zadanie zostało zmodyfikowane, dokonano korekty w załączniku nr 5 tak, że obecnie ma ono następujące brzmienie "kontrola wykonania i jakości wykonanych zadań. Ocena stopnia rozwoju ekspansywnych gatunków zielnych oraz krzewów i drzew (wg metodyki PMŚ GIOŚ).
		31. Uwaga dotycząca usunięcia zapisów dotyczących wskazań do zmian w istniejących planach zagospodarowania przestrzennego w kontekście planowanych zalesień w gminach, na terenie których występuje obszar.	Uwaga została uwzględniona. Z załącznika nr 6 został usunięty zapis ze wskazaniami do PUL. Ponadto dokonano zmian w zapisach dot. zalesień.
		32. Uwaga dotycząca ustalenia działań w zakresie monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony.	Uwaga została uwzględniona. Wprowadzono zapisy dotyczące monitoringu stanu ochrony.
		33. Uwaga dotycząca trzykrotnie wyższego kosztu monitoringu w stosunku do kosztów działań ochronnych.	Uwaga nie została uwzględniona. Wysokie koszty monitoringu wynikają z metodyki, częstotliwości obserwacji, kosztów związanych z wyjazdami i pobytem w terenie itp.
2.	Nadleśnictwo Strzelce pismo z dnia 17 marca 2014 r., znak:ZN.spr.:ZG-7327-2/14	1. Uwaga dotycząca braku informacji o "parametrach struktury poszczególnych wydziałów siedliska przyrodniczego, z uwzględnieniem stanu ochrony jego typowych gatunków oraz procesów ekologicznych zachodzących w tym wydziale, w porównaniu ze strukturą i procesami typowymi dla właściwego stanu ochrony siedliska - §3, pkt 3, popdpunkt a rozpprrzdzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 64, poz. 401 z późn. zm.).	Uwaga nie została uwzględniona. Informacje o stanie płatów siedlisk przyrodniczych zawarte są w tabeli 3 i zlokalizowane w przestrzeni geograficznej jako poligony zgodnie z instrukcją sporządzania PZO. Tabela ta zawiera oceny parametrów struktury i składu. Ocena ta, w przypadku każdego przedmiotu ochrony, odbywa się poprzez porównanie ze strukturą i typowymi procesami zgodnie z metodyką zawartą w opracowaniach "Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura2000" (GIOŚ). Oznacza to, że par. 3, pkt.3a jest spełniony w tej dokumentacji.
		2. Uwaga dotycząca braku informacji o stanie wyjściowym w kontekście podstaw do prowadzenia prac monitoringowych.	Uwaga nie została uwzględniona. Dane wyjściowe zawarte są w sprawozdaniach stanowiących materiały pomocnicze do sporządzenia PZO.
		3. Uwaga dotycząca przekazania Nadleśnictwu Strzelce raportów dokumentujących inwentaryzację z 2013 r.	Uwaga nie została uwzględniona. Sprawozdania stanowią materiały pomocnicze i nie są przekazywane innym podmiotom.

		<p>4. Uwaga dotycząca stopnia rozpoznania przedmiotów ochrony oraz określenie ich rangi.</p>	<p>Uwaga nie została uwzględniona. Stopień rozpoznania przedmiotów ochrony dokonano na podstawie analizy materiałów dostępnych i sprawozdań z badań terenowych. Ranga siedliska i gatunku w obszarze została określona na podstawie znaczenia jakie ma obszar dla ochrony siedliska/gatunku w Polsce. Stan zachowania populacji poszczególnych przedmiotów ochrony został przedstawiony w tabeli 3 modułu B dokumentacji planu.</p>
		<p>5. Uwaga dotycząca prezentowania w PZO informacji z ogólnopolskiego monitoringu gatunków i siedlisk.</p>	<p>Uwaga nie została uwzględniona. Informacje z ogólnopolskiego monitoringu są elementem szablonu PZO i są narzucone przez jednolity układ dokumentacji we wszystkich sporządzanych planach.</p> <p>Informacje o gatunkach znajdują się w tabeli 3 modułu B dokumentacji planu.</p> <p>Tabela 1.5 służy do przedstawienia jakimi siedliskami przyrodniczymi i gatunkami zajmuje się plan. Uzupełnienie i zmiana danych (co jest przedmiotem ochrony, oceny) znajduje się w projekcie zmian SDF (Załącznik 1 PZO).</p>
		<p>6. Uwaga dotycząca braku w tabeli 2.5 informacji nt. wpływu zapisów zawartych w planie urządzania lasu na przedmioty ochrony.</p>	<p>Uwaga nie została uwzględniona. Między danymi w tabeli 2.4 a 4, 5 i 6 nie ma sprzeczności. W uwagach jakie sporządziło Nadleśnictwo Strzelce wskazuje się na zagrożenia ze strony prac leśnych. Jedynym zagrożeniem tego typu jest usuwanie martwych drzew (B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew). Zagrożenie to określono w opisie poniżej tabeli jako wewnętrzne o niskiej intensywności. Ze względu na okres obowiązywania obecnego planu urządzania lasu do 31.12.2014 zamiarem wykonawcy było zwrócenie uwagi na to zagrożenie tak by zostało ono uwzględnione w nowym planie. Pozostałe zagrożenia dotyczą terenów poza administracją Lasów Państwowych.</p>

		<p>7. Uwaga dotycząca sosny jako gatunku ekologicznie obcego na siedliska 9170 (grądy).</p>	<p>Uwaga nie została uwzględniona. Do oceny stanu ochrony przedmiotów ochrony stosuje się opracowania "Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura2000" (GIOŚ). Udział gatunków obcych siedliskowo w grądach jest wskazywany w metodyce dla siedliska 9160. Ze względu na brak metodyki dla siedliska 9170 posłużono się metodyką dla tego siedliska.</p>
		<p>8. Uwaga dotycząca kosztów związanych z realizacją działań ochronnych oraz wykreśleniem Nadleśnictwa Strzelce jako podmiotu odpowiedzialnego za zabiegi usuwania krzewów w związku z ochroną stanowisk obuwika i dzwonecznika.</p>	<p>Uwaga została uwzględniona częściowo. Zapis został zmieniony na: Zarządca lub posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000.</p>
		<p>9. Uwaga dotycząca propozycji monitoringu tab. Nr 7</p>	<p>Uwaga została uwzględniona częściowo. Monitoring siedlisk i gatunków wykonuje się stosując metodyki zawarte w opracowaniach "Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000" (GIOŚ). Nie ma konieczności podawania każdorazowo w jaki sposób dokonuje się tej oceny. W celu uniknięcia niezrozumienia, zapis zostanie zmieniony na: Ocena wskaźnika w oparciu o wytyczne metodyczne GIOŚ.</p>
		<p>10. Uwaga dotycząca braku poparcia celów ochronnych stosownymi publikacjami w kontekście poprawy wskaźnika wieku drzewostanu</p>	<p>Uwaga nie została uwzględniona. Uzasadnienie merytoryczne pozostawienia leżącego i stojącego martwego drewna i wieku drzew w drzewostanie znajduje</p>

			się w opracowaniu "Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura2000" jako wskaźnik stanu właściwego (FV) siedlisk leśnych. Generalnym celem planu zadań ochronnych jest poprawa stanu do właściwego lub utrzymanie takiego stanu.
		11. Uwaga dotycząca ujęcia zgniotka cynobrowego i ponurka Schneidera jako przedmiotów ochrony, dla których zidentyfikowano zagrożenia oraz zaplanowano cele działań ochronnych i działania ochronne, pomimo, że niesą ujęte w SDF	Uwaga nie została uwzględniona. Zgniotek cynobrowy i ponurek Schneidera zostały usunięte z zarządzenia.
		12. Uwaga dotycząca zmodyfikowania działania ochronnego polegającego na "pozostawienie 10% zwalonych drzew, pozostawienie obumierających drzew stojących" w odniesieniu do przedmiotów ochrony: łągów, grądu, zagłębka bruzdkowanego, zgniotka cynobrowego, ponurka Schneidera, mopka i nocka, w kontekście sytuacji kłeskowych	Uwaga została uwzględniona. Opis działania został zmodyfikowany.
3.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie, pismo z marca 2014 r., znak:Zn.spr.:ZO-7327-12/2014	1.Uwaga jak Nadleśnictwa Strzelce nr 2.11	Sposób rozpatrzenia i załatwiania uwagi jak w przypadku uwagi nr 2.11 Nadleśnictwa Strzelce.
		2.Uwaga jak Nadleśnictwa Strzelce nr 2.12	Sposób rozpatrzenia i załatwiania uwagi jak w przypadku uwagi nr 2.12 Nadleśnictwa Strzelce.
		3.Uwaga jak Nadleśnictwa Strzelce nr 2.8	Sposób rozpatrzenia i załatwiania uwagi jak w przypadku uwagi nr 2.8 Nadleśnictwa Strzelce.
4.	Klub Przyrodników	1.Uwaga dotycząca redakcji tekstu zarządzenia w kontekście § 154 ust. 3 zasad techniki prawodawczej	Wniosek uwzględniony w całości. W tekście zarządzenia zostały dokonane stosowne korekty.
		2.Uwaga dotycząca zbyt dokładnego podania współrzędnych załamania granicy obszaru.	Wniosek nie został nieuwzględniony. Dokładność do czterech miejsc po przecinku wynika z matematycznych obliczeń podanych w programie komputerowym. W przypadku wyznaczenia granic w oparciu o współrzędne zawarte w zał. 1 można zastosować uogólnienie - do dwóch miejsc po przecinku.

		3. Wniosek o skonkretyzowanie celów ochrony	Wniosek został uwzględniony.
		4. Wniosek dotyczący zamiany "zachowania średniego wieku drzewostanów leśnych siedlisk przyrodniczych" na cel "trwałe zachowanie arealu dojrzałych postaci siedlisk przyrodniczych, rozumianych jako drzewostany starsze niż 100 lat, w których nie zainicjowano cięć rębnych"	Wniosek nie został uwzględniony Uszczegółowienie celów (dokumentacja planu) służy temu, by w drzewostanach zachować udział starych drzew, sukcesywny wzrost wieku drzewostanu, a jednocześnie nie blokować możliwości pozyskania drewna w lasach gospodarczych.
		5. Wniosek dotyczący rozszerzenia spectrum działań, pod kątem zapewnienia środków ochrony dla zglębka bruzdkowanego i ponurka Schneidera	Wniosek nie został uwzględniony. Zachowanie na powierzchni 20-25% powierzchni leśnej zasobów martwego drewna przekraczające 50 m ³ /ha jako warunek konieczny do bytowania tych gatunków jest nieuzasadniony. Występowanie tych gatunków w kompleksie Lasów Strzeleckich, tzn. w kompleksie leśnym użytkowanym gospodarczo wskazuje, że wymagania tych gatunków nie są tak wysokie jak wskazuje wnioskodawca i mogą bytować w tym obszarze bez konieczności wyłączenia z gospodarczego użytkowania.
		6. Wniosek dotyczący działań na rzecz odtworzenia martwego drewna	Wniosek nie został uwzględniony. Argumentacja jak we wniosku 4.6
		7. Wniosek dotyczący działań ochronnych w kontekście środków pomocowych w ramach PROW na lata 2014-2020 dla siedlisk.	Wniosek uwzględniony. W związku z trwającymi konsultacjami nad PROW wpisano ogólny zapis dot. działań fakultatywnych.
		8. Wniosek dotyczący działań ochronnych w kontekście środków pomocowych w ramach PROW na lata 2014-2020 dla modraszków.	Wniosek przyjęty. Zostaną wpisane wymagania dla modraszków wg propozycji: Użytkowanie zgodnie poniżej wymienionymi zasadami (działanie fakultatywne): Koszenie: - nie wcześniej niż 15 września, graniczny termin pokosów - 30 października; - pozostawienie 50 % powierzchni co roku, przy czym powinien to być inny fragment co roku; dopuszczenie koszenia całej powierzchni raz na 2 lata; - wysokość koszenia 10-15 cm; - technika koszenia: w sposób, nie niszczący struktury

			roślinności i gleby, - nie dopuszczenie do koszenia okrężnego od zewnątrz do środka działki; - usunięcie lub złożenie w stogi ściętej biomasy w terminie nie dłuższym niż 2 tygodnie po pokosie.
5.	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Lubelski Oddział Regionalny, pismo z dnia 14 marca 2014 r., znak:BDSPB03-69113-01/WPROW-JS/14	1.Uwaga dotycząca kompetencji ARiMR w kontekście doradztwa rolniczego 2.Wniosek dotyczący rozszerzenia zakresu działań obligatoryjnych, dla łąk i motyli, gdzie zaplanowano tylko użytkowanie kośne	Uwaga została uwzględniona. ARiMR została usunięta jako podmiot odpowiedzialny za doradztwo rolnicze. Wniosek został uwzględniony. Zapis zostanie uzupełniony o działanie: "użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe - działanie obligatoryjne" wobec: 1059 Modraszek telejus <i>Maculinea telejus</i> , 1061 Modraszek nausitous <i>Maculinea nausithous</i> , 1065 Przeplatka aurinia <i>Euphydryas aurinia</i> , 4038 Czerwończyk fioletek <i>Lycaena helle</i> , 1617 starodub łąkowy <i>Angelica palustris</i>

W ramach prac nad dokumentem dokonano także niezbędnych poprawek redakcyjnych oraz doprecyzowano zapisy.

Projekt zarządzenia został na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.) uzgodniony przez Wojewodę Lubelskiego pismem z dnia 31 grudnia 2014 r., znak: PN-I.0522.44.2014.GK.

Szacuje się, że koszt realizacji działań ochronnych zawartych w niniejszym planie w okresie 10 lat wyniesie łącznie około 54 tys. zł. Natomiast koszt działań w zakresie monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony wyliczono na 163 tys. zł.

Koszty realizacji działań przewidzianych w planie będą pokrywane z funduszy celowych pozyskanych przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Lublinie.

Niniejszy akt normatywny oddziałuje na zarządców gruntów. Nie zawiera zapisów mogących skutkować wpływem na rynek pracy, nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczości, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, nie wpłynie także na sytuację i rozwój regionalny.